

DESTRUCCIONS ANUNCIADES

Dins el grup de llibres bíblics, que coneixem com profetes menors, s'hi troba el llibre del profeta Sofonies del que en llegim un fragment en la primera lectura d'aquest diumenge (So 2,3; 3,12-13). Dos detalls, presents en el text d'aquest llibre profètic, fan pensar que Sofonies exercí la seva predicació durant el regnat de Josies, monarca de l'estat de Judà. Al començament del llibre, consta que la Paraula de Senyor fou adreçada a Sofonies en temps del rei Josies (1,1). Quan a 3,1-5 el profeta es queixa de governants, jutges, profetes i sacerdots de Jerusalem, sense incloure-hi la monarquia, fa suposar que Sofonies es decanta en favor de la reforma religiosa endegada per rei Josies i veu amb bons ulls els intents expansionistes cap el territori del regne de Nord.

Durant els regnats de Manassès i Amon, monarques que precediren Josies, l'estat de Judà no va desaparèixer com a tal, però es veié sotmès al pagament de tribut a Assíria. S'hagué de consentir en la penetració del culte estranger, fins i tot en el mateix temple de Jerusalem. La idolatria, la corrupció social i la indiferència religiosa propiciaren l'enèrgica reacció del profeta, que anuncià càstigs sobre Judà i Jerusalem.

Els càstigs sobre Juda i Jerusalem s'esdevindran el dia del Senyor (1,7-10.14s; 2,2; 3,11.16), el dia de la ira (1,15;2,2s), expressions, que el profeta repeteix al llarg del seu llibre i presents en algun altre indret de la literatura profètica (Am 5,18). No seran només Judà i Jerusalem els castigats el dia del Senyor. Sofonies s'adona del declivi polític d'Assíria i de la merma del seu poder, per això s'atreveix a vaticinar la caiguda d'Assíria (2,13-15) i de altres pobles, que han caigut en la idolatria: Gaza, Ascaló, Asdod, Ecrom, els filisteus, els etiops (2,4-12)

De fet a 1,3b s'anuncia la destrucció total: "No deixaré ningú en tota la terra" i aquest anunci es va desglossant al llarg

del llibre, talment Déu tingui un pla de destrucció detalladament planificat i dissenyat i que culmina amb el càstig sobre Judà i Jerusalem.

Però la destrucció no serà total, malgrat així hagi estat anunciada a 1,3b. El comportament deplorable no és absolut. El Senyor farà que una resta es mantingui fidel al seu nom (3,12). Aquest és el tema de la lectura dominical, que trobem també present en el profeta Isaïes: "Una resta, la resta de Jacob tornarà cap al Déu heroi" (Is 10,21). La resta es contraposa als governants, jutges, profetes i sacerdots esmentats a 3,1-5. A la paraula desvergonyida i traïdora dels profetes i a la resposta injusta del sacerdots s'hi oposa la resta, que no mentirà ni tindrà als llavis paraules enganyoses. La resta podrà pasturar i reposar, és a dir gaudir del benefici total de la terra promesa i sens ningú que l'esveri, és a dir, sense que cap potència estrangera i opressora pugui posar en perill gaudir de la possessió de la terra d'Israel.

Sofonies ha compost un text seguint un procediment molt habitual en la literatura profètica. A partir de la lectura d'uns fets polítics i religiosos, on constata la opressió i la idolatria, anuncia l'amenaça i el càstig de Jahvè, però tot seguit obra una escletxa de llum amb la promesa d'uns temps millors. En aquest cas la opressió d'Assíria i la idolatria d'Israel seran esborrades i sorgirà un nou temps, marcat pel naixement d'una minoria, que haurà buscat refugi en el nom de Senyor.

Diumenge 4rt durant l'any
30 de Gener de 2011